परिशिष्ट क्र. २

तज्ज्ञ व्यक्तींना पाठविलेले विनंती पत्र

प्रा. चंद्रकांत सदाशिव उलभगत
श्रीमती काशिबाई नवले कॉलेज
ऑफ एज्युकेशन, कमलापूर
ता. सांगोला, जि. सोलापूर.

प्रति,

मा.डॉ. ____________________________

____

विषय - प्रश्नावलीत दुरूस्त्या सुचविणेबाबत.....

महोदय,

मी शिवाजी विद्यापीठ, शिक्षणशास्त्र विभागांतर्गत डॉ. रेखा भानुदास टोपकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली एम.फिल. (शिक्षणशास्त्र) पदवीसाठी संशोधन करीत आहे. माझा संशोधन विषय ***'माध्यमिक स्तरावरील भूगोल विषयाच्या पाठ्यपुस्तकात अंतर्भूत असणाऱ्या गाभाभूत घटकांचा चिकित्सक अभ्यास'*** हा आहे.

उपरोक्त विषयासंदर्भात मार्गदर्शकांशी चर्चा करून इयत्ता नववीला भूगोल विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांसाठी प्रश्नावली तयार केलेली आहे. सदर प्रश्नावली वाचून ती अचूक व्हावी या दृष्टीने दुरूस्त्या सुचवाव्यात. त्याप्रमाणे बदल करून तयार होणारी प्रश्नावली शिक्षकांसाठी देणार आहे. आपल्या सहकार्यावरच माझे यश अवलंबून आहे.

तरी कृपया वेळ काढून प्रश्नावली पहावी व दुरूस्त्या सुचवाव्यात. ही प्रश्नावली सोबत दिलेल्या लिफाफ्यातून लवकर परत पाठवावी ही विनंती.

तसदीबद्दल क्षमस्व!

आपला विश्वासू

(श्री. सी. एस. उलभगत)

परिशिष्ट क्र. ३

इयत्ता नववीला भूगोल विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांसाठी प्रश्नावली

प्रा. चंद्रकांत सदाशिव उलभगत
श्रीमती काशिबाई नवले कॉलेज
ऑफ एज्युकेशन, कमलापूर
ता. सांगोला, जि. सोलापूर.

प्रति,

मा. श्री./सौ./श्रीमती ______________________

____

यांना स.न.वि.वि.

मी शिवाजी विद्यापीठ एम.फिल. (शिक्षणशास्त्र) या पदवीसाठी संशोधन करीत असून माझा संशोधन विषय ***'माध्यमिक स्तरावरील भूगोल विषयाच्या पाठ्यपुस्तकात अंतर्भूत असणाऱ्या गाभाभूत घटकांचा चिकित्सक अभ्यास'*** हा आहे.

मी हे संशोधन डॉ. आर. बी. टोपकर, प्रपाठक, श्रीमती पुतळाबेन शाह कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, सांगली यांचे मार्गदर्शनाखाली करीत आहे.

संशोधनासाठी आवश्यक असणारी माहिती मिळविण्यासाठी मी ही प्रश्नावली तयार केलेली असून ती माहिती भरून देण्यासाठी आपणाकडे देत आहे. प्रश्नावलीमध्ये आपण भरून दिलेली माहिती गोपनीय ठेवली जाईल व तीचा उपयोग फक्त संशोधनाच्या कामासाठीच करण्यात येईल याची मी आपणास हमी देतो.

सोबत माझ्या पत्त्याचा तिकीट लावलेला लिफाफा जोडलेला आहे. कृपया प्रश्नावली भरून देऊन माझ्या संशोधनास सहकार्य करावे ही नम्र विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू

(श्री. सी. एस. उलभगत)

सोबत - प्रश्नावली

संशोधनाचा विषय : *'माध्यमिक स्तरावरील भूगोल विषयाच्या पाठ्यपुस्तकात अंतर्भूत असणाऱ्या गाभाभूत घटकांचा चिकित्सक अभ्यास'*

इयत्ता ९ वी च्या भूगोल अध्यापकांसाठी प्रश्नावली

वैयक्तिक सर्वसामान्य माहिती -

१) अध्यापकाचे नाव : ____________________

२) शाळेचे नाव : ____________________

३) पत्ता : ____________________

४) शैक्षणिक अर्हता : ____________________

पदवी	विद्यापीठ	सन	श्रेणी	मुख्य विषय	गौण विषय
बी.ए.					
एम.ए.					
बी.एड.					
एम.एड.					
अन्य					

५) बी.एड. च्या अध्यापन पद्धती : १) २)

६) माध्यमिक शाळेतील अध्यापनाचा एकूण अनुभव .... वर्षे.

७) भूगोल अध्यापनाचा अनुभव एकूण .... वर्षे.

८) इयत्ता ९ वी च्या भूगोल अध्यापनाचा एकूण अनुभव .... वर्षे.

९) तुम्ही या वर्षी (२००६-०७) भूगोल विषयाशिवाय अन्य कोणते विषय शिकविता?

इयत्ता	५ वी	६ वी	७ वी	८ वी	९ वी	१० वी
विषय						

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
१) भारत स्थान व विस्तार	i) भारत स्थान ii) विस्तार व आकार iii) राजकीय विभाग iv) शेजारील राष्ट्रे	i) राष्ट्रीय अस्मिता जोपासण्यासाठी आवश्यक आशय. ii) .... iii)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
२) प्राकृतिक विभाग	i) द्विपकल्पीय पठारी प्रदेश ii) उत्तरेकडील पर्वतीय प्रदेश iii) उत्तर भारतीय मैदानी प्रदेश iv) किनारी मैदानी प्रदेश v) भारतीय बेटे	i) राष्ट्रीय अस्मिता जोपासण्यासाठी आवश्यक आशय. ii) .... iii)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
३) नदी प्रणाली	i) नद्यांचे वर्गीकरण ii) पूर समस्या iii) नदी प्रदूषण	i) राष्ट्रीय अस्मिता जोपासण्यासाठी आवश्यक आशय. ii) पर्यावरण संरक्षण iii) .... iv)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
४) महासागर व सरोवरे	i) महासागर ii) सरोवरे	i) राष्ट्रीय अस्मिता जोपासण्यासाठी आवश्यक आशय. ii) वैज्ञानिक मनोभावाची रूजवणूक iii) .... iv)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
५) हवामान	i) मान्सुनची संकल्पना व निर्मिती ii) ऋतु iii) सरासरी पर्जन्य iv) अवर्षण	i) राष्ट्रीय अस्मिता जोपासण्यासाठी आवश्यक आशय. ii) पर्यावरण संरक्षण iii) .... iv)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
६) मृदा	i) मृदा ii) मृदांचे वर्गीकरण iii) मृदेची धूप iv) मृदा संधारण व व्यवस्थापन	i) राष्ट्रीय अस्मिता जोपासण्यासाठी आवश्यक आशय. ii) पर्यावरण संरक्षण iii) .... iv)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
७) नैसर्गिक वनस्पती व वन्य प्राणी	i) नैसर्गिक वनस्पती ii) वनस्पती वर्गीकरण iii) वन्य प्राणी iv) राष्ट्रीय उद्याने v) अभयारण्ये	i) पर्यावरण संरक्षण ii) राष्ट्रीय अस्मिता जोपासण्यासाठी आवश्यक आशय. iii) .... iv)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
८) नकाशाची अंगे	i) नकाशा ii) नकाशाची अंगे iii) नकाशा प्रमाण	i) वैज्ञानिक मनोभावाची रूजवणूक ii) .... iii)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

प्रकरण	प्रकरणातील पाठ्यांश	पाठ्यांशातून रूजविता येतील असे गाभाभूत घटक व आपण सुचविणारे गाभा घटक	दिलेला गाभाघटक चूक वा बरोबर	गाभाभूत घटक रूजविण्यासाठी अपेक्षित उपक्रम
१	२	३	४	५
९) क्षेत्र अभ्यास	i) क्षेत्र अभ्यास ii) क्षेत्र निवड iii) क्षेत्र भेट अहवाल लेखन	i) वैज्ञानिक मनोभावाची रूजवणूक ii) .... iii)		i) .... ii) .... iii) .... iv) .... v) .... vi) .... vii) .... viii) ....

परिशिष्ट क्र. ४

प्रश्नावलीसाठी प्रतिसाद देणाऱ्या शिक्षकांची नामावली

अ.क्र.	शिक्षकाचे नाव	शाळेचे नाव
१	श्री. बनकर चंद्रकांत सुखदेव	श्री. छत्रपती शिवाजी हायस्कूल, वाटंबरे
२	श्री. येलपले रामचंद्र दिनकर	कै. दत्तात्रय चौघुले विद्यामंदिर, मंगेवाडी
३	श्रीमती जगताप सुरेखा रामराव	सोनंद हायस्कूल, सोनंद
४	श्री. टोले संजय बबन	विद्यामंदिर हायस्कूल, एखतपूर
५	श्रीमती तोरणे संगिता आनंद	माध्यमिक कन्या प्रशाला, सांगोला
६	श्रीमती काटकर सविता रामचंद्र	सावित्रीबाई फुले प्रशाला, सोनंद
७	श्री. नवले अशोक सदाशिव	आनंद विद्यालय, कमलापूर
८	श्रीमती माळी शितल नारायण	मेडसिंगी विद्यालय, मेडसिंगी
९	श्री. पाटील रावसाहेब बाळासाहेब	जुनोनी विद्यालय, जुनोनी
१०	श्री. बोराडे अनिल तुकाराम	न्यू इंग्लिश स्कूल, सांगोला
११	श्री. तोडकरी अजय रामहरी	न्यू इंग्लिश स्कूल, पाचेगांव
१२	श्रीमती फुले मेघना अशोक	मॉडर्न गर्ल्स हायस्कूल, महूद
१३	श्री. गोडसे अमर एकनाथ	लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय, राजुरी
१४	श्री. कोळवले संजय पांडुरंग	विकास विद्यालय, अजनाळे
१५	श्री. भोसले सुरेश नारायण	महात्मा फुले विद्यालय, डोंगरगाव
१६	श्री. देवकर अनिल कुंडलिक	कडलास हायस्कूल, कडलास
१७	श्रीमती यादव करूणा यशवंत	हनुमान विद्यालय, वासूद
१८	श्री. रसाळ संतोष गजानन	ज्ञानदिप विद्यालय, सांगोला
१९	श्री. पाटील संतोष गोविंद	सांगोला विद्यामंदिर प्रशाला, सांगोला
२०	श्रीमती डोके सुहासिनी गणपत	बाळासाहेब देसाई विद्यालय, चोपडी

परिशिष्ट क्र. ५

शिक्षक मुलाखत अनुसूची

---

१. संपूर्ण नाव, पत्ता व शाळेचे नाव.

२. शैक्षणिक पात्रता.

३. बी.एड. च्या अध्यापन पद्धती.

४. एकूण अध्यापनाचा अनुभव.

५. माध्यमिक स्तरावरील भूगोल अध्यापनाचा अनुभव.

६. माध्यमिक स्तरावर भूगोल विषयाशिवाय इतर कोणते विषय शिकविता?

७. इयत्ता नववी भूगोलाचे अध्यापन करताना १९८६ च्या शैक्षणिक धोरणातील गाभाभूत घटकांचा विचार करता का?

८. नववी भूगोलामध्ये सर्वसाधारणपणे कोणकोणते गाभाभूत घटक आढळतात?

९. प्रत्येक घटक शिकवून झाल्यावर स्वाध्यायामध्ये दिलेले उपक्रम विद्यार्थ्यांकडून सोडवून घेता का?

१०. स्वाध्यायातील उपक्रमाशिवाय आणखी इतर काही उपक्रम गाभाभूत घटक साध्य होण्यासाठी विद्यार्थ्यांना देता का?

११. १९८६ च्या शैक्षणिक धोरणातील गाभाभूत घटक साध्य होण्यासाठी इयत्ता नववी भूगोल विषयातील प्रत्येक घटकानुसार कोणकोणते उपक्रम सुचवाल / सुचविता येतील का?

परिशिष्ट क्र. ६

मुलाखतीसाठी प्रतिसाद देणाऱ्या शिक्षकांची नामावली

अ.क्र.	शिक्षकाचे नाव	शाळेचे नाव
१	श्री. जाधव रतन तुकाराम	नराले विद्यालय, नराळे
२	श्रीमती पवार अनिता श्रीरंग	आदर्श विद्यामंदिर, जुजारपूर
३	श्री बेलकर राजेश हरिबा	वासूद केंद्रिय निवास विद्यालय, वासूद
४	श्रीमती नाईकनवरे सुजाता शंकर	शिवाजी विद्यालय, महूद
५	श्री. जोशी शिवाजी नानासाहेब	मांजरी हायस्कूल, मांजरी
६	श्री. बाबर युवराज पांडुरंग	वलवडी हायस्कूल, वलवडी
७	श्री. कांबळे सतिश संजय	श्रीधर कन्या प्रशाला, नाझरे
८	श्री. कुलकर्णी अक्षय अभिजित	श्री. गुरूदत्त विद्यालय, वाकी घेरडी
९	श्रीमती पांढरे सिताराम बलभिम	सावे माध्यमिक विद्यालय, सावे
१०	श्री. पवार राजेश पंडुरंग	शिवणे माध्यमिक विद्यालय, शिवणे
११	श्री. सलगर दादासाहेब राजाराम	श्री. दादासो जगताप विद्यालय, उदनवाडी
१२	श्री. बनकर अशोक दिनकर	विद्यानिकेतन हायस्कूल, कटफळ
१३	श्रीमती शेळके अनिता रावसाहेब	श्री.. पांडुरंग विद्यालय, कटफळ
१४	श्री. पाटील विनायक आप्पासाहेब	श्री. छत्रपती विद्यामंदिर, घायटी
१५	श्री. बाबर रमेश अंकुश	प्रगती विद्यालय, वाणी चिंचाळे